

Петро Сіреджук

ГАЛИЦЬКА ГУЦУЛЬЩИНА ДОБИ ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

УДК 94(477. 85/ 87) «1918/1923

ББК 63. 3 (4 Укр) 6

С 40

Сіреджук П. С.

Галицька Гуцульщина доби Західно-Української Народної Республіки. –
Львів : Растр-7, 2019. – 544 с.

ISBN 978-617-7864-81-2

Пропонована праця досліджує питання державного і військового будівництва на теренах Галицької Гуцульщини доби ЗУНР та участь гуцулів у польсько-українській війні 1918–1919 рр. Велика увага звернена на участь краян у визвольних змаганнях за соборність України в 1918–1920 рр., а також боротьбі гуцулів за соціальне і національне визволення, котра свого апогею сягнула у виразі Гуцульського повстання 1920 р., та розгортанні на Верховинщині і Надвірнянщині партизанського руху. Одночасно висвітлено процес інкорпорації краю до складу польської держави.

Для старшокласників і студентів вузів, краєзнавців, науковців і всіх хто цікавиться історією Галицької Гуцульщини новітньої доби.

УДК 94(477. 85/ 87) «1918/1923

Рецензенти:

Кугутяк Микола Васильович, доктор історичних наук, професор, декан факультету історії, політології і міжнародних відносин ДВНЗ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Литвин Микола Романович, доктор історичних наук, професор, провідний фахівець Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України;

Марчук Василь Васильович, доктор історичних наук, професор завідувач кафедри політології факультету історії, політології і міжнародних відносин ДВНЗ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

© П. С. Сіреджук, 2019

ISBN 978-617-7864-81-2

© Видавництво «Растр-7», 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Розділ I. ІСТОРІОГРАФІЯ ТА ДЖЕРЕЛА	
1. 1. Вітчизняна історіографія: спогади і мемуари	7
1. 2. Здобутки сучасної історіографії та краєзнавства	14
1. 3. Джерельна база дослідження	19
Розділ II. У СКЛАДІ ДЕРЖАВИ ГАЛИЧАН	
2. 1. Зміна влади і розбудова української державності	34
2. 2. Соціально-економічний розвиток краю	49
2. 3. Громадсько-політичне життя	60
Розділ III. СТАН ОСВІТИ І РОЗВІЙ КУЛЬТУРИ	
3. 1. Проблеми шкільництва	75
3. 2. Культурний розвиток	82
3. 3. Культурно-освітнє життя в польських лабетах	87
Розділ IV. ГУЦУЛИ У ВІЗВОЛЬНИХ ЗМАГАННЯХ УКРАЇНЦІВ	
4. 1. Мобілізація та комплектація військових підрозділів гуцулами	98
4. 2. У боях за Львів і околиці	111
4. 3. Сигітська операція	120
4. 4. Участь гуцулів у боях за східно-галицькі терени	128
4. 5. На Великій Україні	138
Розділ V. ПІДРОЗДІЛИ ГУЦУЛІВ В УГА ТА ВІЙСЬКУ УНР	
5. 1. Гуцульська сотня УСС УГА	164
5. 2. Гуцульський пробоєвий курінь	172
5. 3. Гуцульський полк морської піхоти УНР.....	179
Розділ VI. РУМУНСЬКА ОКУПАЦІЯ І ПОЛЬСЬКА ІНТЕРВЕНЦІЯ	
6. 1. Румунська окупація краю	191
6. 2. Польський окупаційний режим	201
6. 3. Суспільно-політичне життя в окупаційних умовах	217
6. 4. Польські табори українських полонених і інтернованих	222
6. 5. Перехід армії А. Кравса з Покуття на Закарпаття	253
Розділ VII. ГУЦУЛЬСЬКЕ ПОВСТАННЯ І ПАРТИЗАНСЬКИЙ РУХ	
7. 1. Під крилами білого орла	280
7. 2. Підготовка і хід повстання	284
7. 3. Партизанський рух	291

7. 4. Каральні експедиції та репресії проти гуцулів	295
7. 5. У в'язничному пеклі	302
7. 6. Погляди на повстання та його історичне значення	306
Розділ VIII. ВХОДЖЕННЯ КРАЮ В ПРАВОВЕ ПОЛЕ II РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ	
8. 1. Перші інкорпораційні кроки польської влади	315
8. 2. Призови до польського війська	320
8. 3. Перепис населення	326
8. 4. Вибори до парламенту польської держави	332
Розділ IX. ДОБА ЗУНР У СПОГАДАХ ГУЦУЛІВ	
9. 1. Горбовий М. Встановлення української влади	352
9. 2. Горбовий М. Польська карна експедиція на Гуцульщині в 1920 р. ...	355
9. 3. Урбанович М. «Печеніжинська Республіка»	359
9. 4. Шекерик-Доників П. Гуцульщина в польському ярмі	363
Розділ X. ЗВИТЯЖНІСТЬ ГУЦУЛІВ. (ІЗ МЕМУАРІВ)	
10. 1. Баб'юк А. Бригада У.С.С.	396
10. 2. Будз П. Гуцули в боях під Городком у марті 1919 р.	398
10. 3. Г[олинський] Г. Бій 11. Бригади УГА під Черчем	402
10. 4. Кравс А. Гуцульська Маланка	404
10. 5. Сулятицький С. 1-ший Пробоєвий Гуцульський Курінь	406
ВІСНОВКИ	419
ДОДАТКИ	422
ВІДОМОСТІ ПРО РЕСПОНДЕНТІВ	442
СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	443
ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА	444
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	482
ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК	526

Петро Степанович Сіреджук

Народився 17 липня (записаний 23 листопада) 1949 р. у с. Космач на Косівщині) – відомий краєзнавець, історик, доктор історичних наук, провідний фахівець Інституту історії, етнології і археології Карпат Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, стипендіат Польської Академії Наук та Ягеллонського університету в Krakow, почесний член Гуцульського дослідного інституту в Чикаго (США) та краєзнавців Прикарпаття. Лауреат премій імені Івана Крип'якевича (1996), Марка Черемшини (2016), Василя Якуб'яка (2019).

Автор 280 наукових праць. Зокрема, монографій «Першовитоки» (К.: Наукова думка, 1995), «Новоселиця» (Львів: Світло і тінь, 2006), «Соціально-економічний і культурний розвиток німецької меншини Східної Галичини у 20–30-і pp. ХХ ст.» (Тернопіль: Економічна думка, 2008), «Інвентар Снятинського староства 1752 р.» (Косів: Писаний Камінь, 2015), «Галицька Гуцульщина у Великій війні 1914 – 1918 pp.» (Косів: Писаний Камінь, 2016), «Лицарі Визвольної війни 1918 – 1919 pp.» (Косів: Писаний Камінь, 2018).

Співавтор декількох монографій: «Гуцульщина» (К.: Наукова думка, 1987), «Сколівщина» (Львів, 1996), «Старожитності Косівщини» (Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1997), IV – VI томів багатотомного видання «Історія Гуцульщини» (Львів: Логос, 1999 – 2001), «Хрестоматії з гуцулознавства» (Косів: Писаний Камінь, 2001), II – VI томів «Енциклопедії Коломийщини» (Коломия: Вік, 1998 – 2006), «Вовчківці: віхи історії 1410 – 2010» (Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2010), «Рожнів. Нариси історії села» (Львів: Сполом, 2010), другого тому «Старожитності Гуцульщини» (Львів: Манускрипт, 2011), «Станиславів. Станіслав. Івано-Франківськ. 1662 – 2012» (Львів: Манускрипт, 2012), «Снятинщина. Історико-етнографічний нарис» (Снятин; Івано-Франківськ; Львів: Манускрипт, 2014) та 1 і 2 томів «Західно-Українська Народна Республіка. 1918 – 1923. Енциклопедія» (Львів: Манускрипт, 2018, 2019).

РАСПРІД

ISBN 978-617-7864-81-2

9 786177 864812